

Sygn. akt VIII U 803/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 czerwca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Łazowska
------------------------	----------------------

po rozpoznaniu w dniu 2 czerwca 2017 r. w Gliwicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy J. G. (G.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania J. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 29 marca 2017 r. **nr** (...)

oddala odwołanie

(-) SSO Grażyna Łazowska

Sygn. akt VIII U 803/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 marca 2017r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. faktycznie odmówił ubezpieczonemu J. G.

(G.) ponownego ustalenia wysokości emerytury, gdyż ubezpieczony nie przedłożył żadnych nowych dowodów, które mają wpływ na zmianę decyzji z dnia 23 listopada 2016r.

Ubezpieczony w odwołaniu od decyzji domagał się jej zmiany przez orzeczenie co do istoty sprawy. Złożył także wniosek o obciążenie organu rentowego kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego stanowiska ubezpieczony podniósł, iż nie może ponosić ujemnych konsekwencji obowiązujących w minionych latach przepisów pozwalających na nie przechowywanie dokumentów dotyczących uzyskiwanych zarobków. Ubezpieczony nie załączył do odwołania żadnych dowodów, wniósł tylko o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu emerytur i rent na okoliczność uzyskiwanych wynagrodzeń w latach 1962 – 1971 oraz o zobowiązanie (...) S.A. do przedstawienia dokumentacji dotyczącej jego zatrudnienia

i wynagrodzeń.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony J. G. urodzony w dniu (...), od dnia 1 maja 1990r. jest uprawniony do emerytury górniczej.

Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury górniczej organ rentowy przyjął wynagrodzenia ubezpieczonego z trzech kolejnych lat kalendarzowych z okresu zatrudnienia ubezpieczonego w KWK (...) od 1985r. do 1987r. na podstawie zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z dnia 26 stycznia 1991r.

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 281,56 % i został ograniczony do 250%.

W dniu 26 października 2016r. ubezpieczony złożył wniosek o ponowne przeliczenie emerytury górniczej na podstawie art.110a ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Do wniosku ubezpieczony załączył zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu sporządzone w dniu 14 października 2016r. przez (...) S.A. Oddział Zakład (...) w T. z wykazanymi zarobkami ubezpieczonego z lat 1972 - 1984 i 1985 - 1991.

W rozpoznaniu tego wniosku organ rentowy decyzją z dnia 23 listopada 2016r. odmówił ponownego przeliczenia podstawy wymiaru emerytury górniczej na podstawie art.110a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, ponieważ ustalony na nowo wskaźnik podstawy wymiaru okazał się niższy niż 250% (wyniósł 219,87%).

Ubezpieczony od decyzji tej nie wniósł odwołania doprowadzając tym samym do jej uprawomocnienia, natomiast w dniu 9 marca 2017r. złożył kolejny wniosek o przeliczenie emerytury górniczej na podstawie art.110a ustawy o emeryturach i rentach z FUS nie przedkładając żadnych nowych dowodów.

W rozpoznaniu tego wniosku organ rentowy pismem z dnia 29 marca 2017r. uznanym za nieformalną decyzję faktycznie odmówił ponownego przeliczenia świadczenia z przyczyn wskazanych wcześniej.

Na przestrzeni swojego życia zawodowego ubezpieczony był zatrudniony:

- od dnia 8 stycznia 1962r. do dnia 24 stycznia 1991r. w KWK (...)
na stanowiskach ładowacza p.z., młodszego górnika p.z., cieśli górniczego p.z., górnika p.z.
i sygnalisty podszybia p.z.

Powyższe Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego, jako okoliczności jednoznacznie wynikające z tych dowodów i niekwestionowane przez strony.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego J. G. nie zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie kwestia sporna sprowadzała się do ustalenia, czy ubezpieczonemu przysługuje prawo do przeliczenia świadczenia w oparciu o art.110a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2016r., poz.887 ze zm.) zwanej dalej ustawą, gdy organ rentowy skarżoną nieformalną decyzją z dnia 29 marca 2017r. odmówił mu prawa do tego przeliczenia, bowiem ubezpieczony nie przedłożył żadnych nowych dowodów, które miałyby wpływ na zmianę decyzji prawomocnej z dnia 23 listopada 2016r., a więc faktycznie na podstawie art.114 powołanej ustawy.

Zgodnie z art.110a ustawy wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art.15 z uwzględnieniem art.110 ust.3, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przed zastosowaniem ograniczenia, o którym mowa w art.15 ust.5 jest wyższy niż 250%.

W pierwszej kolejności podkreślić należy, iż w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania sprawy wyznacza treść decyzji zaskarżonej i tylko w tym zakresie podlega ona kontroli sądu (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2012r. II UK 275/11, z dnia 13 maja 1999r. II UZ 52/99). Nadto jak wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 13 czerwca 2013r. I UK 20/13, sąd ubezpieczeń społecznych jest związany decyzją organu rentowego, która uzyskała przymiot decyzji ostatecznej z tego względu, iż nie została zaskarżona do sądu. Takie związanie sądu, a także organu rentowego ostateczną decyzją, jak dalej wskazał Sąd Najwyższy, nie ma charakteru bezwzględnego, albowiem istnieje możliwość dokonania ponownych ustaleń warunkujących prawo lub wysokość przyznanego wcześniej świadczenia, jednak dopiero po spełnieniu przesłanek określonych w art. 114 ust. 1 ustawy. Ponowne ustalenie w trybie przepisu art. 114 ust.1 ustawy stanowi nadzwyczajną kontynuację poprzedniego postępowania przed organem rentowym, zmierzając do podważenia pierwotnej decyzji organu rentowego, niezależnie od tego, czy uprawomocniła się ona na skutek upływu terminu do wniesienia odwołania, czy też rozstrzygnięcia sądu. To swoiste "wznowienie postępowania" w takich sprawach w sposób oczywisty ogranicza bowiem prawomocność, czy też niewzruszalność decyzji organu rentowego. Okoliczności i dowody wskazane w art. 114 ust. 1 ustawy uzasadniają ponowne ustalenie prawa do świadczenia, o ile nie stanowią elementu stanu faktycznego sprawy (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 14 kwietnia 2016r. III AUa 1404/15 LEX nr 2047227).

Zgodnie z art. 114 ust.1 w/w ustawy (od dnia 18 kwietnia 2017r. art. 114 ust.1 pkt 1 ustawy) prawo do świadczeń lub ich wysokość ulega ponownemu ustaleniu na wniosek osoby zainteresowanej lub z urzędu, jeżeli po uprawomocnieniu się decyzji w sprawie świadczeń zostaną przedłożone nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej decyzji, które mają wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość.

Zatem postępowanie o ponowne ustalenie prawa do świadczenia lub jego wysokości może zostać wszczęte tylko w dwóch przypadkach - przedłożenia nowych dowodów, czyli dowodów, którymi organ rentowy nie dysponował w poprzednim postępowaniu, oraz ujawnienia okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji, a nieuwzględnionych przez organ rentowy (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 12 października 2016r III AUa 2503/13 LEX nr 2157853).

Jak wskazał Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 14 kwietnia 2016r. III AUa 1404/15 (LEX nr 2047227), jeżeli zaskarżona decyzja została wydana na podstawie art. 114 ust. 1 ustawy, to Sąd jest zobowiązany poczynić ustalenia pozwalające stwierdzić, czy po wydaniu ostatecznej decyzji – w tym przypadku odmawiającej prawa do przeliczenia emerytury górniczej na podstawie art.110a ustawy, zostały przedłożone przez ubezpieczonego nowe dowody lub ujawniono okoliczności istniejące przed wydaniem tej pierwszej decyzji, które mają wpływ na prawo do przeliczenia świadczenia w myśl art.110a ustawy, czy też organ rentowy zasadnie uznał, że brak było podstaw do wznowienia postępowania. Bez spełnienia bowiem przesłanek formalnych wniosku z art. 114 ust.1 ustawy prowadzenie postępowania dotyczącego merytorycznej oceny - w tym przypadku prawa ubezpieczonego do przeliczenia świadczenia, jest bezprzedmiotowe. Regulacja tego przepisu ma „ chronić ” przed nieprzemyślanym wielokrotnym składaniem przez ubezpieczonych wniosków o to samo, co stanowiło już przedmiot ich rozpoznania, gdy ogranicza ona taką ewentualność wyłącznie do uzasadnionych przypadków j.w. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 15 września 2016r. III AUa 1020/16 (LEX nr 2138233).

Przenosząc powyższe na grunt rozpoznania niniejszej sprawy podnieść należy,

iż ubezpieczony do pierwszego zgłoszonego wniosku o przeliczenie emerytury górniczej z dnia 26 października 2016r. przedłożył zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu sporządzone w dniu 14 października 2016r. przez (...) S.A. Oddział Zakład (...) w T. z wykazanymi zarobkami ubezpieczonego z lat 1972 - 1984 i 1985 - 1991. Rozpoznając ten wniosek organ rentowy decyzją z dnia 23 listopada 2016r. odmówił ponownego przeliczenia podstawy wymiaru emerytury górniczej na podstawie art.110a ustawy, gdyż nie zostały spełnione przesłanki z tego przepisu, bo nowo obliczony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru okazał się niższy niż 250%. Od decyzji tej ubezpieczony nie wniósł odwołania doprowadzając tym samym do jej uprawomocnienia. Składając natomiast w dniu 9 marca 2017r. kolejny wniosek o przeliczenie świadczenia, ubezpieczony nie przedłożył żadnych nowych dowodów dla wykazania, że spełnił warunki do tego przeliczenia. A skoro tak, to prawidłowo organ rentowy skarżoną decyzją odmówił przeliczenia emerytury faktycznie na podstawie art.114 ust.1 ustawy w sytuacji, gdy ubezpieczony nie spełnił przesłanek warunkujących „wznowienie postępowania” w tym trybie.

Ubezpieczony w odwołaniu wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu emerytur i rent na okoliczność uzyskiwanych wynagrodzeń w latach 1962 - 1971, lecz należy podkreślić, iż opinia biegłego sądowego nie jest nowym dowodem w rozumieniu powołanego art.114 ustawy, za czym przemawia stanowisko judykatury (por. uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 5 czerwca 2013r. III AUa 815/12). Stąd Sąd postanowieniem z dnia 2 czerwca 2017r. w pkt 2 oddalił wnioski dowodowe ubezpieczonego.

W konsekwencji takiego stanowiska Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie ubezpieczonego jako bezzasadne.

Sąd wydał wyrok na posiedzeniu niejawnym zgodnie z art.148¹ k.p.c. uznając, iż wobec zgromadzonego materiału dowodowego zawartego w aktach organu rentowego oraz treści odwołania ubezpieczonego, do którego ubezpieczony nie załączył żadnych nowych dowodów, rozpoznanie sprawy na rozprawie nie jest konieczne, tym bardziej, iż profesjonalny pełnomocnik ubezpieczonego, który sporządzał odwołanie od decyzji skarżonej nie zawarł w nim wniosku o przeprowadzenie rozprawy.

Zgodnie z art. 148¹ k.p.c. Sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, gdy pozwany uznał powództwo lub gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, w tym również po wniesieniu zarzutów lub sprzeciwu od nakazu zapłaty albo sprzeciwu od wyroku zaocznego, sąd uzna - mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych - że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne (§1).

W przypadkach, o których mowa w § 1, sąd wydaje postanowienia dowodowe na posiedzeniu niejawnym (§2).

Rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym jest niedopuszczalne, jeżeli strona w pierwszym piśmie procesowym złożyła wniosek o przeprowadzenie rozprawy, chyba że pozwany uznał powództwo (§3).

(-) SSO Grażyna Łazowska